

nar Fog-Petersen) henviste til Ministerens tidligere Udtalelser og mente, at ogsaa dette Lovforslag var et Produkt af forlængst givne Løfter. Jeg kunde forstaa paa det ærede Medlem, at han mente, at mit Partis Kritik af disse Ministerens Udtalelser og vor Tilslutning nu indeholdt en Modsætning; men det er ikke Tilfældet. Det, mit Parti i sin Tid ankede over ved Ministerens Udtalelser om Fremtiden, gjaldt Bevarelsen af en god Del af det nuværende Indenrigsministerium som prisregulerende Myndighed, men vi har aldrig anket over, at der gøres Indgreb mod monopolagtige Virksomheder, og ikke sagt, at det ikke kunde være paakrævet i en Situation som denne. Vort Program indeholder i øvrigt ogsaa en Udtalelse derom.

Det samme ærede Medlem gav en Forklaring om Andelsselskabernes Repræsentation, som jeg egentlig kan tiltræde, og paa Baggrund deraf skal jeg ikke gøre nogen Indvending mod det. Det ærede Medlem sagde, at det vilde være af Betydning, at Andelsselskaberne var til Stede og deltog i en Bedømmelse af de fremkomne Oplysninger og det Udbytte, som her var Tale om. Jeg indrømmer, at de har nogen Forudsætning for at kunne gøre det; derfor skal jeg ikke have noget imod, at de bliver repræsenteret.

Med Hensyn til Ministerens Udtalelser om § 1, hvor Ministeren mente, at Ordet Monopol egentlig var overflødig, skal jeg sige, at dette kan være rigtigt, idet Ordet Eneret i det danske Sprog siger omtrent det samme som Ordet Monopol. Men naar det er kommet med, er det, saa vidt jeg kan skønne, fordi det udtrykkelig var Hensigten at understrege, at det var visse og visse saadanne Virksomheder, men ikke alle, man derved vilde ramme. Ministeren mente, at jeg specielt havde ønsket at faa det skarpere præciseret, hvad Tilsynsraadet skulde gøre. Det var egentlig ikke noget Ønske fra min Side. Jeg refererede kun de fremkomne Ønsker, og jeg tilføjede, at det kunde naturligvis have været godt, om det havde været muligt. Men jeg tilføjede, at man forlod det straks, da man ansaa det for ugørligt at udtrykke det, og slog sig til Taals med, at det skulde afgøres af det Tilsynsraad, som her var skabt. Jeg mener, at det har en tilstrækkelig upartisk og saglig Karakter til at kunne foretage denne Bedømmelse. Og det forekommer mig, at der ikke her er rejst væsentlige Indvendinger fra nogen Side derimod.

Hans Nielsen (Skanderborg Amts 1ste Valgkreds): Da det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) og det ærede Medlem fra Bogense (Gunnar Fog-Petersen) stiller sig velvilligt til Gennemførelsen af dette Lovforslag og eventuelt heller ikke er uvillige til at gaa ind paa enkelte Forbedringer, finder jeg ikke Anledning til at komme ind paa en længere Omtale af de Udtalelser, der er fremkommet fra deres Side. Jeg beklager selvfølgelig, at det ærede 16de Medlem for Hovedstaden (Fraenkel) ikke indtog et lige saa klart Standpunkt til dette Spørgsmaal. Men da vi har drøftet denne Sag adskillige Gange tidligere i Rigsdagen og udviklet vore principielle Anskuelse, skal jeg fratage yderligere Bemærkninger overfor det ærede Medlem ved denne Lejlighed.

Det fremgik af den sidste ærede Talers (Jørgen Jensen) Bemærkninger, at han troede paa en Uenighed indenfor Socialdemokratiet vedrørende dette Lovforslag, og han spurgte forundret, hvorfor det var mig, der var Ordfører, og ikke det ærede Medlem fra Rønne (Hauge). Jeg skal til Beroligelse for det ærede Medlem oplyse, at det ærede Medlem fra Rønne har været hjemme, og han var ikke sikker paa, at han kunde være her i Dag ved Debattens Begyndelse. Som Følge deraf er det mig, der har taget Affære. Der er ikke noget storpolitisk Kunstgreb i den Historie, og det ærede Medlem behøver aldeles ikke at anstrenge sig med Granskninger.

Det ærede Medlem fortalte os, at Venstres Omvendelse i dette Spørgsmaal skyldtes den forandrede Verdenssituation. Ja, det er meget troligt, at alt det, der er sket i Verden, har bibragt Venstre et andet Syn; men det forekommer mig, at tidligere forelaa de selv samme økonomiske Forhold lige saa klart som nu. Det ærede Medlem kunde derfor godt paa et tidligere Tidspunkt have indtaget det samme Standpunkt. Vi var maaske da naaet noget videre, end vi er i Øjeblikket.

Det ærede Medlem har naturligvis nogen Ret i, at det ikke kan være Samfundet ligegyldigt, om de smaa Bedrifter konkurreres ud. Men det maa være afhængigt af, hvor meget det koster Samfundet at opretholde saadanne smaa Bedrifter, og jeg er nu af den Opfattelse, at det, at Bedrifterne koncentrerer, og at Maskinerne tages i Anvendelse og udnyttes til det yderste, er den for Samfundet i alle Henseender mest fordelagtige Driftsform. For øvrigt vil jeg sige, at Arbejderne har jo aldrig kunnet glæde sig ved, at man fra anden